

Seat No. : _____

DQ-120

December-2013

M.A. (Sem.-I)

HIS-403 : History

(History of India : 1757 A.D. to 1857 A.D.)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

Instruction : All questions carry equal marks.

1. કંપની શાસન દરમ્યાન ભારતીય ઇતિહાસના અભ્યાસ માટે આર્કાઈવલ રેકોર્ડસનું મહત્વ સમજાવો.
Explain the importance of archival records for the study of India history during company rule.

અથવા/OR

કંપની શાસન દરમ્યાન ભારતીય ઇતિહાસના અભ્યાસ માટે મૌખિક પરંપરાનું મહત્વ દર્શાવો.
Mention the importance of oral tradition for the study of Indian history during company rule.

2. પ્લાસીના યુદ્ધ માટેના જવાબદાર પરિબળોની ચર્ચા કરી તેના પરિણામો જણાવો.
Discuss the forces responsible for the Battle of Plassey and narrate its results.

અથવા/OR

ઈસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીની સ્થાપના પૂર્વેની ભારતની સામાજિક અને આર્થિક સ્થિતિની ચર્ચા કરો.
Discuss the social and economic condition of India before the establishment of British Rule.

3. ઈ.સ. 1857 પહેલા ભારતમાં કંપની શાસન દરમ્યાન પસાર થયેલા સંસદીય ધારાઓનું વિવેચન કરો.
Examine critically the Parliamentary Acts that had been passed in India during the Company Rule before 1857.

અથવા/OR

ભારતમાં ઈસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીની વિસ્તારવાદની નીતિ અને કાર્યક્રમોની ચર્ચા કરો.
Discuss the programmes and policies of expansion of East India Company in India.

4. કંપની શાસન દરમ્યાન ભારતમાં થયેલા આદિવાસી આંદોલનોની સમીક્ષા કરો.
Review the Tribal movements during the company rule in India.

અથવા/OR

ઈ.સ. 1857ના વિપ્લવના સ્વરૂપની ચર્ચા કરો.
Discuss the nature of upheaval of 1857 A.D.

5. એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો :

Write an answer in **one** or **two** lines :

- (1) રાજા રામમોહન રાયે કયું અઠવાડિક શરૂ કર્યું હતું ?
Which weekly newspaper was started by Rajaram Mohan Roy ?
- (2) પ્રાદેશિક ભાષામાં કયા-કયા વર્તમાનપત્રો પ્રસિદ્ધ થતાં હતા ?
Which Newspapers were published in Regional languages ?
- (3) વેલેસ્લીએ કઈ યોજના અમલમાં મૂકી ?
Which plan was implemented by Wellesley ?
- (4) પ્રથમ ગુજરાતી મુદ્રણાલયની સ્થાપના કોણે અને ક્યાં કરી ?
When and by whom was the first Gujarati Press established ?
- (5) દ્વિમુખી શાસન પદ્ધતિ એટલે શું ?
What is meant by Dual Government ?
- (6) કયા ધારામાં ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીના ગવર્નર જનરલની નિમણૂકની જોગવાઈ છે ?
Which Act had the provision to appoint the Governor General of East India Company ?
- (7) રેવન્યુ બોર્ડની સ્થાપના કયા ગવર્નર જનરલે કરી ?
Which Governor General established the Revenue Board ?
- (8) કયા ગવર્નર જનરલ ઉપયોગીતાવાદના પ્રણેતા હતા ?
Which Governor General was founder of Utilitarianism ?
- (9) ફોર્ટ વિલિયમ કોલેજની સ્થાપના કોણે અને ક્યારે કરી ?
When was the Fort William collage established and by whom ?
- (10) મહાલવારી પ્રથા કયા-કયા પ્રદેશમાં દાખલ થઈ ?
In which area the Mahalwar System was implemented ?
- (11) ઈ.સ. 1813ના સનદી ધારાનું મહત્ત્વ નોંધો.
Mention the importance of Charter Act of 1813 A.D.
- (12) પ્રથમ અંગ્રેજ શીખ વિગ્રહ કોની-કોની વચ્ચે થયો ?
Between whom was the first Anglo Sikh War fought ?
- (13) ઈ.સ. 1857ના વિપ્લવના મુખ્ય કેન્દ્રોના નામ આપો.
Give the names of main centres of 1857 upheaval.
- (14) સાંથાલ વિદ્રોહના આગેવાન કોણ હતા ?
Who was the leader of Santhal Revolt ?